

Lausuntopyyntö Finnvera Oyj:n kokonaislainsäädäntöuudistusta koskevasta HE-luonnoksesta

Johdanto

Pääministeri Orpon hallituksen hallitusohjelman mukaan valtion vientitoimintaa tulee vahvistaa ja hallituskauden aikana toteutetaan Finnvera Oyj:tä (jäljempänä Finnvera tai yhtiö) koskevan lainsäädännön kokonaisuudistus. Finnveran vientiä tukevaa roolia vahvistetaan.

Pääministeri Orpon hallituksen hallitusohjelman mukaan: ”Vahvistetaan viennin edistämisen rakenteita. Toteutetaan Finnvera Oyj:tä koskevan lainsäädännön kokonaisuudistus. Finnveran vientiä tukevaa roolia vahvistetaan.”

Finanssipolitiikkaosiossa todetaan: ”Hallitus suhtautuu vakavasti myös takaus- ja takuuvastuisiin liittyviin julkisen talouden riskeihin. Valtion takausten ja takuiden arviointi- ja myöntöprosessia kehitetään riskit kattavammin huomioivaksi, ja takauksista lähtökohtaisesti peritään aina asianmukainen takausmaksu.”

Pääministeri Orpon hallituksen ohjelmassa on lisäksi Finnveran elinkeinopoliittisen erityistehtävän kannalta muitakin keskeisiä tavoitteita. Hallitus toteuttaa johdonmukaista elinkeino-, yrittäjäyys- ja teollisuuspolitiikkaa, joka antaa yrityksille näköalan kilpailukykyisestä toimintaympäristöstä ja varmuutta investoida. Hallituksen tavoitteena on liian sääntelyn purkaminen ja hallinnollisen taakan keventäminen. Tarkoitus on helpottaa yritystoimintaa ja yrittämisen edellytyksiä.

Lakiehdotukset on valmisteltu virkatyönä työ- ja elinkeinoministeriössä. Finnveran kokonaislainsäädäntöuudistuksen esivalmistelu on käynnistetty kevään 2023 aikana ja se on jatkoa vuonna 2019 aloitetulle Viennin rahoituksen kehittäminen -työryhmän työlle. Hallituksen esityksen valmistelua ohjaava työryhmä asetettiin joulukuussa 2023. Työryhmän toimikausi on kesäkuun 2025 loppuun asti. Työryhmässä on ollut edustettuina työ- ja elinkeinoministeriö, valtiovarainministeriö, valtiokonttori ja Finnvera. Valmistelun yhteydessä on myös kuultu sidosryhmiä laajemman työryhmäkokoonpanon sidosryhmätilaisuuksissa (18.1.2024, 25.4.2024, 20.9.2024).

Tavoitteena olisi saattaa laki voimaan vuoden 2026 alussa.

Tavoitteet

Kokonaisuudistuksen yleisenä tavoitteena on parantaa Suomen julkisen rahoitusjärjestelmän vaikuttavuutta ja kilpailukykyä kotimaan ja vienninrahoituksen osalta. Uudistuksen keskeisinä tavoitteina on parantaa Finnveran tarjoaman rahoituspalvelun toiminnallisuutta ja vaikuttavuutta sekä varmistaa Finnveran rooli markkinapuutteen paikkaajana ja vientiä tukevana toimijana turvaten rahoitusmarkkinoiden toimintaa laajasti ymmärrettynä. Lisäksi tavoitteina on selkeyttää rajapintaa julkisen hallintotehtävän ja markkinatoimijuuden välillä sekä yksinkertaistaa säädöskehikkoa purkamalla tarpeetonta ja päällekkäistä sääntelyä sekä tehostaa hallintoa.

Keskeisiksi toimenpiteiksi uudistuksen tavoitteiden saavuttamiseksi on tunnistettu toiminnan tarkoituksen ja tehtävien ajantasaistaminen ja joustavoittaminen, jotta yhtiö kykenee ketterästi reagoimaan markkina- ja toimintaympäristön muutospaineluihin ja varmistamaan rahoituksen saatavuuden yritysten tarpeisiin (tuellisen toiminnan laajuus, kohdentaminen ja vaikuttavuuskriteerit sekä EU-rajoitteet) ja taloudellisten toimintaperiaatteiden uudistaminen, jotta varmistetaan jatkossakin Finnveran itsekannattavuus ja riskinotto kyky suhteessa valtion ja yhtiön riskinkantokykyyn. Keskeisiksi toimenpiteiksi on tunnistettu myös erityistehtävää toteuttavien ja tukevien rakenteiden yksinkertaistaminen (Finnveran, Suomen Vientiluoton ja Valtiokonttorin toimintojen keskittäminen esimerkiksi korontasaustoiminnan osalta) toiminnan tehostamiseksi ja päällekkäisyyksien vähentämiseksi ja valtion ja Finnveran välisen toimivallanjaon selkeyttäminen (erityisriskinoton päätöksenteko ja yhtiön valvonta) elinkeinopoliittisen erityistehtävän turvaamiseksi ja valvonnan mahdollistamiseksi ulkopuolisen toimijan toimesta.

Lakiesityksen pääkohdat:• yhtiön tarkoitus- ja tehtävämäärittely täsmentyisi ja eri laeissa olevat tehtävät koottaisiin yhteen,

- yhtiön tarkoituksena olisi edistää vientiä, suomalaisten yritysten toimintaa, kasvua, kansainvälistymistä ja Suomen kestäväää talouskasvua,
- yhtiön tehtäviin kuuluisi myöntää ja hallinnoida luottoja, takuita, takausohjelmia, takauksia ja muita vastuusitoumuksia,
- yhtiön ja sen tytäryhtiöiden rahoitussitoumusten määrä voi olla enintään 50 miljardia euroa ja varainhankinta 20mrd,
- yhtiö vahvistaisi toiminnassaan noudatettavat tarkemmat riskinoton ja rahoituksen periaatteet huomioon ottaen omistajaohjauksen tekemät linjaukset yhtiön riskinoton tavoitteista,
- itsekannattavuus: yhtiön tulee pyrkiä siihen, että sen toiminnan menot voidaan pitkällä aikavälillä kattaa yhtiön toiminnasta saatavilla tuloilla,
- valtio vastaa kolmansille yhtiön rahoitussitoumuksista ja valtio sitoutuu Valtiontakuurahaston kautta kattamaan osan yhtiön pääomatarpeista (vienninrahoitus) ja
- yhtiön rahoitusvalvonta siirrettäisiin Finanssivalvonnan tehtäväksi.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 2.1.2025 ensisijaisesti sähköisesti lausuntopalvelu.fi -sivustolla.

Toissijaisesti lausunnon voi toimittaa edellä mainitun määräajan päättymiseen mennessä sähköpostitse osoitteella kirjaamo.tem@gov.fi. Lausuntoon pyydetään merkitsemään diaarinumero VN/23506/2023.

Myös tahot, joita ei ole erikseen mainittu jakelussa, voivat antaa lausunnon.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua Lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät Lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet >> Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@gov.fi.

Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan Lausuntopalvelu.fi:ssä tai hankesivulla: <https://tem.fi/hanke?tunnus=TEM067:00/2023>

Aikataulu

Lausuntoaika 21.11.2024.-2.1.2025.

Sidosryhmätilaisuus 29.11.2024 klo 10.00-12.00 TF-talo/hybridi (teams). Kutsu lähetetään erikseen.

Valmistelijat

Inkalotta Nuotio-Osazee, hallitusneuvos
inkalotta.nuotio-osazee@gov.fi
0505056277

Mikko Huuskonen, teollisuusneuvos
mikko.huuskonen@gov.fi
0504135427

Linkit

<https://tem.fi/hanke?tunnus=TEM067:00/2023>

Liitteet:

[HE Valtion erityisrahoitustoiminnasta ja sen järjestämisestä \(Finnvera\).pdf](#)

[Finnvera kokonaislainsäädäntöuudistus liitelait.pdf](#)

[VnA valtion erityisrahoitusyhtiön rahoitusvalvonnasta \(Finnvera\).pdf](#)

[RP om statens specialfinansieringsverksamhet och om ordnande av den \(Finnvera\).pdf](#)

[Bilagelag_totalreform av lagstiftningen om Finnvera.pdf](#)

[SF om finanstillsyn över statens specialfinansieringsbolag \(Finnvera\).pdf](#)

Jakelu:

Ahvenanmaan maakuntahallitus
Business Finland

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset
Elinkeinoelämän keskusliitto
Euroopan investointipankki
Euroopan investointirahasto
Finanssiala ry
Finanssivalvonta
Finnfund
Finnvera Oyj
Keskuskauppakamari
Maa- ja metsätalousministeriö
Mikro- ja yksinyrittäjät ry
Oikeusministeriö
OO - omistajaohjausyksikkö (VNK)
Perheyrittäjien liitto
Pääomasijoittajat ry
Startup-yhteisö
Suomen Yrittäjät
Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy
Teknologiateollisuus
Teollisuussijoitus
Työeläkevakuuttajat TELA
Ulkoministeriö
Valtiontalouden tarkastusvirasto (VTV)
Valtiovarainministeriö
Ympäristöministeriö

Lausunnonantajan lausunto

Voit jättää liitteitä lausunnon yhteyteen. Sallittuja tiedostoformaatteja ovat: pdf, doc, docx, xls, xlsx, ppt, pptx, csv, txt, rtf, zip, jpg, jpeg, png, gif and tif. Liitetiedostojen koko tulee olla pienempi kuin 50 Mb.

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Virtanen Kari
Työ- ja elinkeinoministeriö

Nuotio-Osazee Inkalotta
Työ- ja elinkeinoministeriö